

Vejledning til skemaerne A, B og C

VEJLEDNING TIL INDSTILLING, REGISTRERING OG INDBERETNING AF INDGREB EFTER SERVICELOVENS KAPITEL 24 a

Indledning

Indgrebsmulighederne i § 137 g, 137 h, 137 i og 137 j kan anvendes overfor personer med nedsat psykisk funktionsevne, i henhold til en strafferetslig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse, som omhandler en af følgende domstyper:

- **DOMSTYPE 1:**
Anbringelse i sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap (Kofoedsminde). Påstanden anvendes over for mentalt retarderede personer, der er udtalt farlige og derfor frembyder nærliggende risiko for personfarlige handlinger.
- **DOMSTYPE 2:**
Anbringelse i boform for personer med vidtgående psykiske handicap, således at den domfældte efter bestemmelse fra kommunen kan overføres til sikret afdeling. Påstanden anvendes typisk over for mentalt retarderede personer, der har begået personfarlig kriminalitet i form af for eksempel brandstiftelse, røveri, voldtægt eller vold, og hvor det skønnes, at personen har behov for konstant overvågning, og at der er risiko for ny personfarlig kriminalitet, så personen i givet fald hurtigt skal kunne overføres til sikret afdeling.
- **DOMSTYPE 3:**
Anbringelse i boform for personer med vidtgående psykiske handicap. Påstanden anvendes typisk over for mentalt retarderede personer, der har begået personfarlig kriminalitet i form af for eksempel brandstiftelse, røveri, voldtægt eller vold, og hvor det skønnes, at personen har behov for konstant overvågning.

De nye bestemmelser giver mulighed for at træffe afgørelse om at iværksætte indgreb over for personer med domstype 1, 2 eller 3, når særlige betingelser er opfyldt.

- **DOMSTYPE 4:**
Tilsyn af kommunen, således at den domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelse om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse på en boform for personer med vidtgående psykiske handicap. Påstanden anvendes i sager, hvor det må påregnes, at en social indsats i form af tilsyn kan være tilstrækkelig, men hvor der kan opstå behov for, at personen skal anbringes på en boform.

En afgørelse om at iværksætte indgreb efter servicelovens kapitel 24 a over for en person med domstype 4 er kun en mulighed, hvis vedkommende har ophold i en boform, jf. servicelovens § 108, i henhold til dommen, og når særlige betingelser er opfyldt. Et hvert indgreb efter § 137 g – 137 j skal registreres inden for 24 timer, og indberetning skal ske uden ugrundet ophold, hvilket betyder, at lederen skal sende skemaerne samme dag til borgerens handlekommune, når registreringen er fuldendt.

Vejledning til skemaerne A, B og C

Ved månedens udgang skal lederen eller dennes stedfortræder sende kopi af registreringerne, sammen med sine kommentarer til handlekommunen, socialtilsynet og kommunal eller regional driftsherre.

Indgrebene kan tages i anvendelse, når de socialpædagogiske virkemidler ikke er tilstrækkelige til at sikre formålet med anbringelsen i henhold til den strafferetlige afgørelse.

Skemaerne skal anvendes ved:

Skema A: anvendes ved indstilling til afgørelse om iværksættelse af indgreb efter servicelovens § 137 g – 137 j. Tilbuddets leder eller dennes stedfortræder sender indstillingen til borgerens handlekommune, som efter vurdering godkender eller afslår indstillingen.

Skema B: anvendes til registrering, efter et indgreb har været iværksat. Når et indgreb er foretaget, skal lederen eller dennes stedfortræder straks registrere og indsende skemaet til borgerens handlekommune.

Skema C: kan anvendes, når lederen eller dennes stedfortræder ved månedens udgang skal sende kopi af alle foretagne indgreb til:

- borgerens handlekommune,
- det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, og
- den kommunale eller regionale driftsherre; hvis den borger, indberetningen vedrører, har ophold i en kommunal eller regional boform, skal boformen endvidere orientere den kommunale eller regionale driftsherre om indberetningen.

Typen af afgørelser

Borgerens handlekommune skal træffe afgørelser om indgreb jf. servicelovens § 137 f. I den forbindelse har borgerens handlekommune ansvar for, at der er tilstrækkelige oplysninger i en sag til, at der kan træffes en afgørelse, jf. retssikkerhedslovens § 10.

Hvis situationen gør, at iværksættelse af et indgreb er akut påkrævet, forstået sådan at formålet ikke kan opfyldes, hvis ikke indgrebet bliver foretaget, kan lederen af boformen eller dennes stedfortræder træffe en foreløbig afgørelse, jf. servicelovens § 137 f, stk. 2.

En situation kan være uopsættelig, hvis der eksempelvis om natten opstår en risiko for, at den anbragte borger vil forlade boformen uden tilladelse, eller hvis der i en weekend er begrundet risiko for, at den anbragte vil sætte ild til sin bolig med en lighter og derved bringe sin egen eller andres sikkerhed i fare.

Yderligere oplysninger

For uddybende forklaring, se håndbogen **Indgreb som del af den kriminalpræventive sociale indsats** (Socialstyrelsen, 2014) <http://socialstyrelsen.dk/udgivelser/handbog-indgreb-som-del-af-den-kriminalpraeventive-sociale-indsats-2013-til-professionelle-pa-boformer-for-sigtede-og-domfaeldte-med-udviklingshaemning-og-lignende>.